

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Університет Миколаса Ромеріса (Литва)
Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (Польща)
Університет Хамлайн (США)
Плімутський університет (Велика Британія)
Лінчепінзький університет (Швеція)
Університет імені святого Климента Охридського в Бітолі (Македонія)
Асоціація європейських прикордонних регіонів
Центральне міжрегіональне управління
Національного агентства України з питань державної служби
Харківська обласна військова адміністрація
Харківська міська рада
Громадська організація «Розвиток громад Харківщини»

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

29 листопада 2024 року

**Харків
2024**

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Університет Миколаса Ромеріса (Литва)
Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (Польща)
Університет Хамлайн (США)
Плімутський університет (Велика Британія)
Лінчепінзький університет (Швеція)
Університет імені святого Климента Охридського в Бітолі (Македонія)
Асоціація європейських прикордонних регіонів
Центральне міжрегіональне управління
Національного агентства України з питань державної служби
Харківська обласна військова адміністрація
Харківська міська рада
Громадська організація «Розвиток громад Харківщини»

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

29 листопада 2024 року

**Харків
2024**

УДК 351(06)
ББК 67.401я4
П 88

П 88 **Публічне управління: проблеми та перспективи:** матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Харків, 29 листопада 2024 року. – Харків : ТОВ «Константа», 2024. – 18 с.

ISBN 978-966-342-444-6

УДК 351(06)
ББК 67.401я4

ISBN 978-966-342-444-6

© Колектив авторів, 2024
© ТОВ «Константа», 2024

ЗМІСТ

Організаційний комітет	11
Секція 1. «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку публічного управління: досвід України та ЄС»	16
Секція 2. «Публічне управління та економічна політика в Україні»	16
Додаток 1. Тези доповідей учасників конференції (на електронному носії)	18

СЕКЦІЯ 1

Теоретичні та прикладні аспекти розвитку публічного управління: досвід України та ЄС

Cherednichenko Oleksandra; Patapas Aleksandras. COMPARATIVE ANALYSIS OF STAGES OF TRANSFORMATION PUBLIC ADMINISTRATION TO PUBLIC GOVERNANCE	18
Gavkalova Nataliia; Dr. John Martin. EFFECTIVE COMMUNICATION IN A DECENTRALIZED SOCIETY: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES	24
Guogis Arvydas Stasevic. ON MODERN AND POSTMODERN SOCIOLOGICAL THEORIES' APPROACH TO PUBLIC MARKETING	29
Melnyk Viktoriia. THE ROLE OF PUBLIC ORGANIZATIONS IN THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM IN UKRAINE	36
Mullan Caitriona, Syromolot Eduard Anatoliyovich. THE ROLE OF CIVIC DIPLOMACY IN BUILDING PUBLIC ADMINISTRATIVE CAPACITY FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT AND CROSS-BORDER COOPERATION	41
Ramírez Martín Guillermo, Syromolot Eduard Anatoliyovich. THE IDENTIFICATION OF THEMATIC AREAS OF MULTILATERAL PARTNERSHIP DEVELOPMENT BETWEEN AEBR AND KHARKOV REGION IN THE CONTEXT OF RELATIONS HISTORY AND EUROPEAN INTEGRATION	47
Smalskys Vainius, Girinskienė Viktorija. THE ROLE OF LEGAL TRANSPARENCY IN ACHIEVING SUSTAINABLE STATE GOVERNANCE: A COMPARATIVE ANALYSIS OF LITHUANIA AND SINGAPORE	53
Sobolev Vadym Hryhorovych, David Schultz. IMPLEMENTATION OF FOREIGN EXPERIENCE OF PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE	56
Stasiukynas Andrius, Dr. Šukvietienė Aušra. AN OVERVIEW OF THE OF MULTILEVEL GOVERNANCE CONCEPT AND ITS IMPLEMENTATION IN LITHUANIA	60
Volf Oleksandr Oleksandrovych. PERSPECTIVES FOR IMPROVING PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF ASSISTANCE TO SERIOUSLY ILL CITIZENS	65
Бедринець Дарина Олександрівна. ВПЛИВ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ ПРАЦІ	70
Белявцева Вікторія Володимирівна, Єрьомка Данило Вікторович, Табацький Максим Гарійович. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВЗАЄМОДІЇ	

ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ПІД ЧАС МУНІЦИПАЛЬНОЇ РЕФОРМИ	75
Білова Ганна Миколаївна. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В ОРГАНАХ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	80
Бондаренко Геннадій Геннадійович. АКТУАЛЬНІСТЬ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	84
Бріль Михайло Сергійович, Барановський Дмитро Васильович, Кудрявцева Уляна Євгенівна. СТАН УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ОРГАНІЗАЦІЙ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	88
Вацьковські Казімеж Станіславович, Гордієнко Лариса Юріївна. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: ДОСВІД ПОЛЬЩІ	94
Вилгін Євген Аркадійович, Масляк Мирослава Ігорівна, Бідуліна Леся Валентинівна. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПУБЛІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	98
Волнікова Аліна Вікторівна. УДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ СУСПІЛЬНОГО ДОБРОБУТУ В УКРАЇНІ	103
Гаврилук Максим Петрович, Петленко Ольга Іванівна, Шевченко Оксана Миколаївна. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	107
Гаплевська Аліна Віталіївна. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ДОВІРИ ГРОМАДЯН	114
Гвоздьов Михайло Мехметович. КЛАСИФІКАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ	118
Георгієв Арсеній Любенович. ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	122
Голуб Ганна Миколаївна. РОЗРОБЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ТА ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНАХ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	126
Грицай Олена Володимирівна, Сушко Маргарита Вячеславівна, Серєда Тамара Геннадіївна. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ	131
Дейкало Крістіна Олександрівна. ВЗАЄМОДІЯ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	135
Дунаєв Ігор Володимирович. ОСОБИСТІСНИЙ КАПІТАЛ ЯК НОВА ПУБЛІЧНА ЦІННІСТЬ І УНІКАЛЬНА МОЖЛИВІСТЬ: РЕГУЛЯТОРНІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ТОКЕНІЗОВАНОЇ ОСВІТИ В ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ	141
Єгорова Ольга Борисівна. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	149

Єрмоленко Оксана Олександрівна. ШЛЯХИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ ТА ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В ЄС	158
Єрмоєнко Оксана Олександрівна. ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПИ	162
Іванов Іван Олексійович. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНАХ ВЛАДИ	169
Іващенко Ірина Віталіївна, Бережний Даніїл Євгенійович, Дейкало Крістіна Олександрівна. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ У ФОРМУВАННІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ	174
Кашуба Надія Валентинівна. ОГЛЯД МЕТОДИК ОЦІНЮВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	178
Кім Валерія Валеріївна. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ГАЛУЗІ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ	184
Кліменко Олена Миколаївна. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	190
Кобельнюк Юлія Дмитрівна. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ РІВНЯ ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ СИСТЕМНОЇ КРИЗИ	194
Коваленко Владислав Миколайович. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	200
Койнаш Марина Іванівна, Куповець Оксана Іванівна. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК СИСТЕМНЕ ЯВИЩЕ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ	204
Коновалова Анастасія Данилівна. ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ	208
Ладика Тарас Миколайович. НАПРЯМИ УДОСОКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	211
Легеза Віолета Андріївна. АНАЛІЗ НАПРЯМІВ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	215
Лисяк Дар'я Олександрівна. ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	219
Лозинська Тамара Миколаївна. ДЕРЖАВНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ПІД ЧАС ВІЙНИ	224
Лукашев Сергій Валерійович, Караджова Віра, Пілат Олена Миколаївна. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	228
Луценко Тая Юріївна. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНАХ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	233
Молокова Дарина Володимирівна. ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	237
Мутовіна Ганна Олександрівна. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	242

Онищенко Дмитро Сергійович. КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ	246
Островецька Анастасія Вадимівна. ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СИСТЕМИ ЗВІТНОСТІ ТА КОНТРОЛЮ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	250
Попеску Діана Флоринівна. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ	255
Попова Анна Олегівна. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ	258
Ракитянська Олена Іванівна. СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	263
Ракитянський Юрій Олександрович. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	268
Рудев Данило Сергійович. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОННОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ	272
Сагайдак Юлія Геннадіївна. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ	276
Середа Тамара Геннадіївна. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ СИРІТСТВА В УКРАЇНІ	280
Середенко Тетяна Сергіївна. НАПРЯМИ МОТИВАЦІЇ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ	285
Сірик Діана Дмитрівна. ДОЦІЛЬНІСТЬ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	290
Суварян Анна Русланівна. РІВЕНЬ ЦИФРОВОЇ ОБІЗНАНОСТІ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ	296
Філатова Софія Василівна. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	301
Хамзов Роман Романович. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	305
Черненко Аліна Віталіївна. ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	309
Чернишов Олександр Геннадійович. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КРАЩИХ СВІТОВИХ ПРАКТИК	314
Шамрай Марія Сергіївна. АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	319
Шевельова Лілія Павлівна. УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	325

Шепілова Єкатерина Андріївна. МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ	331
Шинкаренко Дмитро Олександрович. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ	335
Шитоха Марія Дмитрівна. СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	340
Шифріна Надія Ігорівна, Українська Лариса Олегівна. ВЛАСНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ	344
Штейнерт Дар'я Сергіївна. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНАХ ВЛАДИ	348

СЕКЦІЯ 2

Публічне управління та економічна політика в Україні

Gruzd Maryna, Danilova Diana. FEATURES OF EXECUTION OF PUBLIC GOVERNMENT BODIES CONTROL	351
Mosumova Ainura, Gustafsson Mariana. CIRCULAR ECONOMY AS A BASIS FOR THE TRANSITION TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT	357
Аведян Людмила Йосипівна, Литовченко Євгеній Павлович, Тедєєва Олександра Гариківна. МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ОТГ: РУШІЙНА СИЛА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	362
Алтухов Олексій Ігорович, Хижниченко Дмитро Олександрович. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА ДОРОЖНЬОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ: РОЛЬ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	367
Баскакова Єлизавета Дмитрівна. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТАРТАПІВ ТА ТРАДИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	371
Білова Ганна Миколаївна. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	376
Ведмеденко Вікторія Юріївна. ЕВОЛЮЦІЯ ТА ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА»	381
Вовченко Денис Сергійович. КЛАСИФІКАЦІЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ	385
Волнікова Аліна Вікторівна. СЛУЖБОВА ЕТИКА ТА СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ ПОРТРЕТ КЕРІВНИКА В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ	390
Гаплєвська Аліна Віталіївна. РОЛЬ ДІЛОВИХ КОМУНІКАЦІЙ В УПРАВЛІННІ ПУБЛІЧНИМИ УСТАНОВАМИ	394
Гвоздьов Михайло Мехметович. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «АДМІНІСТРАТИВНА ПОСЛУГА»	397
Голуб Ганна Миколаївна. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	400

Гончаренко Дмитро Анатолійович. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	409
Демченко Марина Олександрівна. МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ВИРОБНИЧОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	415
Дронь Марина Олександрівна. ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	418
Дяків Андрій Богданович. ДОБРОБУТ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	423
Єгорова Ольга Борисівна. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	428
Єрмоменко Оксана Олександрівна. НАПРЯМКИ ЗБАЛАНСУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	436
Капітоненко Анастасія Андріївна. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	439
Кашуба Надія Валентинівна. ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ	443
Кім Валерія Валеріївна. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ	449
Коваленко Владислав Миколайович. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	454
Койнаш Марина Іванівна, Куповець Оксана Іванівна. НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	457
Колеснікова Лідія Миколаївна, Танчук Марія Романівна, Щербак Сергій Вікторович. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	463
Кулакова Анастасія Дмитрівна. ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	468
Кулішова Валерія Вікторівна. ІННОВАЦІЇ В СОЦІАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ	473
Куніцин Олег Маркович. НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	477
Ладика Тарас Миколайович. АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	481
Лантрат Марія Андріївна. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	485
Легеза Віолета Андріївна. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	492

УДК 351:338.2

ДЕРЖАВНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ПІД ЧАС ВІЙНИ

Лозинська Тамара Миколаївна,
доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри публічного
управління та адміністрування Полтавського
державного аграрного університету

Війна в Україні, викликана російською агресією, не могла не мати негативного впливу на економічні процеси та економічну політику держави. Сировинний характер української економіки як наслідок деіндустріалізації, що спостерігалася задовго до початку війни, посилив викривлення структури експорту у бік продукції з низькою доданою вартістю і відповідною ціною. Деіндустріалізація – це, насамперед, згорання промислового виробництва і занепад воєнно-промислового комплексу (ВПК), а тому недоотримання валютної виручки в умовах війни має критичний характер, оскільки, не маючи власного виробництва багатьох видів озброєння, держава вимушена закуповувати його в інших країнах.

У 2005 р. у структурі експорту України продовольчі товари та сировина для їх виробництва займали 13,2%, а в 2023 р. їх питома вага збільшилася до 63,4% при одночасному скороченні вартості експорту (табл.). Безпрецедентне зростання питомої ваги експорту продовольчої сировини свідчить про те, що додана вартість, яка вкрай необхідна для забезпечення економічного зростання країни, втягнутої до воєнного протистояння, залишається за кордоном і повертається назад у вигляді імпорту готової продукції. Саме тому Україна має від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі, яке в 2023 р. склало -26971 млн дол. США [1]. Незадовільна економічна динаміка, причини якої криються в недолугості економічної політики ще довоєнного періоду, посилюється воєнними викликами, як то: руйнація промислових об’єктів і об’єктів енергетичної

інфраструктури, втрата ресурсної бази промисловості, яка опинилася під контролем Росії, втрата майже 20 % сільськогосподарських угідь [2], прискорена еміграція населення.

Таблиця

Динаміка структури експорту в Україні, 2005-2023 рр., %

Види продукції	Роки					2023 р. (+, -) до	
	2005	2020	2021	2022	2023	2005 р.	2022 р.
1. Продовольчі товари та сировина для їх виробництва	13,2	49,1	43,9	57,2	63,4	+50,2	+14,3
2. Мінеральні продукти	12,9	11,0	12,5	10,0	6,5	-6,4	-4,5
3. Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	10,5	5,1	5,0	4,1	3,8	-6,7	-1,3
4. Деревина та вироби з неї	2,5	3,9	3,9	5,2	5,0	+2,5	+1,1
5. Промислові вироби	1,2	1,6	1,5	1,4	1,6	+0,4	0
6. Чорні та кольорові метали та вироби з них	42,8	19,5	24,9	14,4	11,2	-31,6	-8,3
7. Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади	13,4	7,5	6,1	5,5	6,2	-7,2	-1,3

Джерело: за даними Національного банку України [1].

Наукова спільнота України разом із зарубіжними колегами проводять спільні дослідження та обговорення можливої моделі економічної політики, спрямованої на забезпечення швидкої відбудови у післявоєнний період зруйнованої інфраструктури та інтенсивне економічне зростання. Так, у червні 2023 р. у Кракові була проведена конференція «Економічна політика під час війни та в період післявоєнної відбудови», яка об'єднала більше 100 експертів із 60 країн світу[3]. Ключові висновки конференції стосувалися впливу війни не лише на економіку України, а й на загальну систему світового порядку і були такими:

– прийняття політичних рішень має базуватися на оцінці негативного впливу війни, для виявлення якого потрібно застосовувати широкий набір аналітичних та інших дослідницьких інструментів. Дослідження особливостей

функціонування економіки в умовах війни набувають особливої актуальності і не повинні згортатися;

– розгортання повномасштабної війни негативно вплинуло на глобальні ланцюги постачання, посилило геополітичну фрагментацію та зумовило енергетичну кризу та інфляцію в усьому світі. Однак, британські та польські експерти зауважили, що монетарна політика здатна стримувати інфляційний тиск;

– міграція населення унаслідок війни суттєво вплинула на пропозицію робочої сили в європейських країнах, яка обумовила і зміну попиту на неї, що в принципі не характерно для ринку праці. Очевидно, регулювання повоєнного ринку праці в Україні має стати більш серйозним предметом вивчення із врахуванням досвіду країн Європи щодо подолання шоку пропозиції робочої сили;

– повоєнна відбудова країни на новій технологічній основі є складним завданням, що вимагатиме значних обсягів фінансування на проведення структурних реформ та підвищення управлінської спроможності держави.

Уряд України також розробляє заходи, спрямовані на подолання наслідків воєнного вторгнення Російської Федерації. Ці заходи були презентовані в межах проведення Міністерством економіки України брифінгу «Економічна політика України. Відновлення під час війни» [4]. Основні стратегічні цілі економічної політики уряду стосуються: залучення інвестицій, збільшення частки експорту продукції з високою доданою вартістю, ускладнення економіки та зростання зайнятості. Не можна не погодитися з висновками економістів, які відмічають, що структурна перебудова економіки, що має початися уже в воєнний період, передбачає не лише вкладень в економіку, а й зростання вкладень у формування соціального капіталу, без якого не можлива інноваційна економіка. Наявні в Україні фактори конкурентоспроможності, такі, як сировинний потенціал, людські ресурси і географічне розташування не

можуть бути використані належним чином без вивільнення підприємницької ініціативи, лише в сукупності ці фактори здатні забезпечити формування моделі економіки, орієнтованої не лише на залучення інвестицій і зарубіжної технічної допомоги, а й на концентрацію доданої вартості та прибутку всередині країни.

Література:

1. Зовнішня торгівля товарами (відповідно до КПБ6). – Режим доступу : https://bank.gov.ua/files/ES/Trade_y.pdf.
2. Україна втратила 19,3% посівних площ через війну – дослідження. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/news/2024/01/12/708698/> .
3. П'ять основних висновків про економічну політику під час війни та в період післявоєнної відбудови: підсумки VII Щорічної дослідницької конференції НБУ та НБП. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/pyat-osnovnih-visnovkiv-pro-ekonomichnu-politiku-pid-chas-viyni-ta-v-period-pislyavoyennoyi-vidbudovi-pidsumki-vii-schorichnoyi-doslidnitskoyi-konferentsiyi-nbu-ta-nbp>
4. Економічна політика України. Відновлення під час війни / Міністерство економіки розповіло про ключові проєкти та пріоритети у роботі. – Режим доступу : <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=8520d965-40e6-410f-9216-c5e34ffc4022&title=EkonomichnaPolitikaUkraini-VidnovlenniaPidChasViini>.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.